

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ŽUPANIJA POSAVSKA
OPĆINA ODŽAK
Služba civilne zaštite i civilnih poslova**

Dana, 14.11.2018. godine
e-mail civilna_zastita@odzak.ba

**UPUTA GRAĐANIMA
KAKO POSTUPITI U SLUČAJU POJAVE ZAPALJENJA DIMNJAKA**

Obzirom na činjenicu da, uslijed neredovitog održavanja, postoji mogućnost nastanka požara zapaljenjem čađi u dimnjacima, pa stoga građanima općine Odžak želimo ukazati na uzroke nastanka, te postupke u slučaju pojave ove vrste požara, koji mogu prouzrokovati ugrožavanje ljudskih života i pričiniti materijalnu štetu.

Opasnost kod požara dimnjaka prijete od nekoliko pojava:

- a) Let iskri- iz grla dimnjaka iskre lete po krovu i na okolni zapaljivi materijal što može uzrokovati zapaljenje;
- b) Zagrijavanje zidova- dolazi do prenosa toplote kroz zidove kojima je obzidan dimovodni kanal. Ako su na takve zidove naslonjeni zapaljivi materijali (drvo, papir i sl) može doći do zapaljenja i širenja požara na prostor;
- c) Prenos požara na građevinske elemente zgrade – kod nepravilno izvedenih dimnjaka, najčešće u starim objektima, često je moguće naići na grede koje prolaze pored dimovodnog kanala. Dolazi do zapaljenja tih greda i prenosa požara na krovšte i / ili međuspratnu konstrukciju, što može imati katastrofalne posljedice;
- d) Pucanje dimnjaka – uzrok tome je vrlo visoka temperatura koja se razvija kod zapaljenja čađi u dimovodnom kanalu – i do 1000 C. Dolazi do pucanja zida kojim je obzidan dimovodni kanal i samog dimovodnog kanala.

Pokazatelji da je došlo do požara dimnjaka:

- karakterističan zvuk koji dolazi iz dimnjaka poput glasnog huktanja;
- jako zagrijani zidovi kojima je obzidan dimovodni kanal. Oprez ponekad su toliko vrući da može doći do opekline prilikom diranja takvih zidova;
- let iskri iz grla dimnjaka;
- karakterističan miris paleži

Postupak u slučaju da je došlo do požara dimnjaka

- a) Nazovite vatrogasce na broj telefona 123 ili policiju 031/761-013, odnosno 122;
- b) Prigušite otvore za zrak na ložištu kako bi smanjili gorenje i postupno gasite peć (ložište). Ne ulijevajte naglo vodu u peć jer bi moglo doći do naglog razvoja pare što

može uzrokovati opekotine i dovesti do pucanja peći usljed nagle promjene temperature (zavisno o materijalu izrade);

c) Obavijestite komšije događaju kako bi spremni dočekali vatrogasce.

Napomene:

a) Ne smije se ulijevati voda u dimnjak - 1 l vode stvara 1.800 l vodene pare što može uzrokovati naglu ekspanziju u dimnjaku i pucanje samog dimnjaka;

b) Gašenje se može provesti pomoću nekoliko postupaka:

- ugušivanjem pomoću mokrih krpa. Svi otvori se moraju zatvoriti pomoću mokrih krpa. Dolazi do ugušivanja i smanjenja inteziteta požara nakon čega je potrebno čađ sastrugati pomoću čelične četke i kroz vratašca za čišćenje na dnu dimnjaka iznijeti iz objekta;
- prahom za gašenje. Loša osobina je što prah nema ohlađujućieffekt. Nakon prigušivanja požara potrebno je provesti isti postupak kao i kod gašenja pomoću mokrih krpa.

c) Kako bi dimnjak ispravno vršio svoju funkciju i ne bi predstavljao sigurnosnu prijetnju za korisnike potrebno je držati se propisa;

Dimnjak se smije upotrebljavati samo za gorivo za koje je predviđen;

Potrebno je pravilno i redovno održavanje dimnjaka. Učestalostčišćenja zavisi od vrste goriva koje se upotrebljava. Kod upotrebe drva za loženje treba uzeti u obzir vrstu drva, njegovu vlažnost i druge faktore koji mogu uticati na jače čađenje dimnjaka, naročito sadržaj smole u drvetu. Kod korištenja peći na čvrsta goriva treba izbjegavati spaljivanje raznog otpada, smolastih drva, lakiranih, premazanih, obojenih i natopljenih uljima ili otopinama. Osim što takva goriva uzrokuju jače onečišćenje, njihovim izgaranjem se oslobađaju razni toksični i štetni produkti izgaranja koji se usljed slabije propusnosti ili začepjenosti dimnjaka mogu vraćati u prostoriju. U prostorijama gdje se upotrebljavaju peći preporučuje se povremena ventilacija prostora (otvaranje prozora) kako bi se izvršila izmjena zraka. Treba uzeti u obzir da se kisik u prostoriji troši na gorenje, kao i da se uvijek mali dioproducta izgaranja vraća u prostoriju;

U slučaju da je prilikom čišćenja ili kontrole dimnjaka uočeno njegovo oštećenje (puknuće, poroznost ili sl.) potrebno je pristupiti sanaciji dimnjaka;

Svaki dimnjak mora imati vratašca za održavanje i čišćenje na vrhu dimnovodnog kanala (potkrovlje ili ravni krov) i na dnu. Vratašca moraju biti od negorivih materijala (limena ili betonska). U prostorijama u kojima postoji opasnost od požara ugrađuju se dvostruka vratašca;

Priključak peći izvodi se šamotnom ili željeznom cijevi. Priključak ne smije ulaziti u presjek dimnjaka. Na vrh dimnjaka postavlja se kapa.

Funkcija kape je zaštita dimnjaka od nepovoljnih struja vjetrova.